

Ict ter ondersteuning van werkplekkenstructuur Eerste versie WPSupport is klaar

Een door de gebruikers, de scholen zelf ontwikkeld ict-programma dat groen maatwerkonderwijs ondersteunt, dat helpt leerlingen steeds meer zelfstandig te laten kiezen, plannen, leren en toetsen. Dat is er nu gekomen met WPSupport.

Ruim twee jaar geleden heeft men bij de Edudelta Onderwijsgroep het initiatief genomen om een ict-ondersteuning voor de werkplekkenstructuur (WPS) te gaan ontwikkelen. In WPS voeren vmbo-leerlingen opdrachten uit in bedrijfsachtige situaties, letterlijk op werkplekken die in of bij de school zijn ingericht, zoals de tuin en kas, de dierenverblijven en de technische werk-

plaats, of elders zoals op een veehouderij. Tenminste zestien vmbo-scholen met groene afdeling en elf groene vmbo's werken inmiddels met WPS als een van de onderwijsvormen op school. WPS behelst een goede planning en organisatie. Welke leerling doet wat, waar en wanneer? Welke werkplek is wanneer beschikbaar? Die planning en voorbereiding, de voortgang, toetsing en resultaten moeten worden geadministreerd. Tot nu toe doet elke groene school die met WPS werkt dat op zijn eigen, vaak arbeidsintensieve, 'papieren' wijze. Met de computertoepassingen die nu in WPSupport zijn ontwikkeld, heeft de school een digitaal hulpmiddel dat makkelijk is aan te passen naar eigen wens. Aan de gebruikte werkplekken en de 'mate' van WPS en aan de planning en registratie die op elke school vaak net even anders is, met bijvoorbeeld andere roosters en andere periodes van beoordeling.

Start

De ontwikkeling kostte 250.000 euro, waarvan de helft gesubsidieerd. De andere helft betalen de Edudelta Onderwijsgroep en de deelnemende opleidingen, naar rato van het aantal leerlingen dat de ict gaat gebruiken. Wat je dan hebt? "Een goede manier om je onderwijs in werkplekkenstructuur te ondersteunen, een hulpmiddel bij maatwerk", zegt Arjen de Groot, de betrokken beleidsmedewerker op De Gaarde in Barendrecht (Edudelta), een van de drie zogenaamde ontwikkelscholen. AOC Terra in Meppel en De Kring (Melanchton) in Bleiswijk zijn de twee andere ontwikkelscholen waar enkele mensen zich actief hebben beziggehouden met de ontwikkeling van WPSupport in drie deelprojecten. Daarnaast waren en zijn CPS en het Ontwikkelcentrum nauw betrokken bij de ontwikkeling en samenwerking. Na een eerste ontwikkelperiode is de

Docent en WPS-coördinator Wilfred Haan en ict-man Dick Borneman van het groene vmbo in Meppel spelen voor baliemedewerker

testgroep uitgebreid met tien 'vrijwilligers', scholen van verschillende omvang, zowel vmbo-scholen met een groene afdeling als aoc's.

Planning en registratie

Achter de pc op het groene vmbo in Meppel laten docent en WPS-coördinator Wilfred Haan en ict-man Dick Borneman zien wat de mogelijkheden zijn van de ontwikkelde digitale ondersteuning. WPSupport is namelijk verdeeld in drie deelprojecten, met als basis een planning- en registratiesysteem. In totaal kunnen vijf verschillende types personen inloggen, van systeemadministrator tot leerling. Met ieder zijn eigen mogelijkheden en bevoegdheden in het systeem.

Haan en Borneman staan het langste stil bij de ingelogde 'docent'. In de praktijk is het dan ook de docent die het systeem het meest zal gebruiken. Hij heeft het beheer van de modules. Hij kan ze klaarzetten met de bijbehorende studiepunten en toewijzen aan leerlingen, de basis voor de vervolgplanning van de leerstof. Verder kan hij het werkplektype, de leerweg en eventueel de periode en het vakgebied instellen. Plus de plek waar de module staat (bijvoorbeeld op de eigen webserver of in Livelink). Hij kan de cijfers in het systeem zetten en op elk moment op elke plaats een overzicht inzien van de voortgang, zowel de fase als de behaalde studiepunten. De docent kan beoordelen en overzichten opvragen van opdrachten en cijfers per leerling of per groepje. Ook de samenstelling van de cijfers is in te stellen, met de onderdelen houding, praktijkcijfer en eindtoets. "Als een docent ziek is, heeft de collega die het werk overneemt snel inzicht in de stand van zaken. Erg makkelijk", vindt Wilfred Haan.

Dan is er natuurlijk de leerling. Die kan zelf de leerstof plannen, vastleggen en uitvoeren binnen de periode die voor een module staat. Arjen de Groot. "Het unieke aan het systeem is dat de leerling zijn eigen ingeplande activiteiten en resultaten altijd kan bekijken, net als de docent en de ouders."

In WPS ligt de taak om de opdrachten vrij te geven en de controle van de werkverdeling en voortgang van alle fases die

een leerling doorloopt bij de 'baliemedewerker'. Deze leerling reikt ook het materiaal uit bij de start van een opdracht door een leerling. En dat kan nu alles digitaal.

Goed voorbereid?

Naast het planning- en registratiesysteem is er ondersteunend digitaal materiaal van de beroepshandelingen van WPS, dat is te gebruiken ter voorbereiding van de praktijkopdrachten. Dit onderdeel staat op een dvd en is tevens via Livelink te bereiken. Met onderwerpen van snoeien en schoonmaakmiddelen tot een telefonische bestelling aannemen. De opbouw is steeds hetzelfde en bestaat uit: Wat is het, Hoe doe ik het en Doen. Stapsgewijs en interactief.

'Het is een goede manier om je onderwijs in werkplekkenstructuur te ondersteunen, een hulpmiddel bij maatwerk'

Het derde onderdeel van WPSupport zijn de digitale toetsen per module. WPS kent een zogenaamde zelftoets en een eindtoets. Die eerste leent zich goed voor digitale afname: op het moment dat de leerling klaar is met de voorbereiding op de praktijkopdracht, kan hij de toets doen en testen of hij voldoende is voorbereid. Er zijn nu 130 door het Ontwikkelcentrum gemaakte toetsen van de modules Landbouwbreed, die voor iedereen zijn te vinden op de URL www.steunpunt-e-leren.nl/qmp/wps. Toetsen en het digitale materiaal zijn rechtstreeks te bereiken, maar tevens via het registratiesysteem.

Bij modules

"Het systeem opzetten en instellen, en dat ruim voor de start van het nieuwe schooljaar, is in het begin even veel werk voor systeembeheerder en docent," zegt Wilfred Haan. Maar daarmee heb je het meeste werk ook gehad. Dat geldt voor alle dertien scholen die bij het project zijn betrokken, die als het goed is het

komende schooljaar de toepassing gaan gebruiken. Zo zal het systeem zich blijven ontwikkelen, want uitbreidingen en aanvullingen zijn nodig en schoonheidsfoutjes moet volgens Haan nog worden weggewerkt. Na dat jaar komt de versie beschikbaar voor andere scholen die met WPS werken. Want de volgorde is hoe dan ook eerst gaan werken met WPS en daarna de digitale ondersteuning.

Doel is dat WPSupport het maatwerkonderwijs ondersteunt, dat leerlingen steeds meer zelfstandig laat kiezen, plannen, leren en toetsen. Haan: “Het programma moet je organisatie ondersteunen.” Hoewel het ontwikkeld is als hulp bij WPS, kan het ook op andere manieren worden ingezet, zegt Arjen de Groot: “Zolang het gaat om een modulaire inrichting, waarin leerlingen zelfstandig moeten werken. Zo kan de toepassing worden ingezet voor stageopdrachten of voor projectonderwijs. Hij vertelt dat men in Barendrecht bijvoorbeeld bezig is met de aanpassing ervan voor Praktische Sectororiëntatie in de onderbouw, dat men daar ziet en inricht als pre-WPS, ter voorbereiding op het werken volgens WPS in klas 3 en 4. De Groot vertelt dat er buiten de dertien testscholen al andere scholen belangstelling hebben getond voor WPSupport. Hij verwacht dat het zich zo langzaam zal uitbreiden, in hoeveelheid participerende scholen en binnen de scholen in hoeveelheid docenten en leerlingen die ermee werken. Wilfred Haan en Dick Borneman hebben bijvoorbeeld inmiddels een demonstratie van de ict-toepassing voor de collega’s in Meppel gegeven.

Over het vervolg vertelt De Groot verder nog dat de initiatiefnemers graag verder willen met WPSupport en willen kijken hoe je het systeem breder kan inzetten binnen de school, hoe je het over de vakken en WPS heen tilt. Het eerste plan hiertoe is nu onder de naam WPS Flex ingediend als Rigo-aanvraag. □